

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 24 lutego 2011 r.

DPUE-920-1410-11/akr/10/10
M-383

dot.: FPB-015-407-11 z 22.02.2011 r.

Pan
Paweł Arndt
Przewodniczący
Komisji Finansów Publicznych
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej *poprawek ujętych w dodatkowym sprawozdaniu Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo o miarach oraz komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (druk nr 3826-A)* wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działaniach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) w związku z art. 42 ust. 4 i art. 54 ust. 1 Regulaminu Sejmu przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w wyniku przeprowadzenia dodatkowej, pogłębionej, analizy poprawek ujętych w dodatkowym sprawozdaniu Komisji Finansów Publicznych (druk nr 3826-A) pragnę przedstawić opinię uzupełniającą do opinii przedstawionej w dniu 23 lutego 2011 r. (pismo nr DPUE-920-1410-11/akr/9/10), w zakresie dotyczącym poprawki nr 2. Pragnę zaznaczyć, że kilkugodzinny termin, wyznaczony przez Pana Przewodniczącego na wydanie opinii o zgodności poprawek z prawem Unii Europejskiej, uniemożliwił przeprowadzenie takiej analizy w dniu wczorajszym.

- I. Materia regulowana *ustawą o podatku od towarów i usług* (dalej: *ustawa o VAT*) zgodnie z art. 113 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* podlega harmonizacji w ramach Unii Europejskiej. Oznacza to, że państwa członkowskie są zobowiązane do implementacji przepisów dyrektyw, odnoszących się do obszarów podlegających harmonizacji, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum swobody państw członkowskich w zakresie kształtowania wewnętrznych porządków prawnych w tych obszarach. Podstawowym aktem prawnym Unii Europejskiej mającym zastosowanie w dziedzinie podatku VAT jest *dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej* (dalej: *dyrektywa 2006/112/WE*). Zgodnie z art. 148 ust. 1 lit. d) *dyrektywy 2006/112/WE* państwa członkowskie zwalniają (z zachowaniem przez podatników prawa do odliczenia) świadczenie usług innych niż usługi, o których mowa w lit. c)

tego artykułu (tj. inne niż m.in. dostawa, przebudowa, naprawa, konserwacja, czarterowanie oraz wynajem określonych jednostek pływających), na bezpośrednio potrzeby wskazanych jednostek pływających (m.in. jednostek pływających przeznaczonych do żeglugi na pełnym morzu i przewożących odpłatnie pasażerów), oraz ich ładunków.

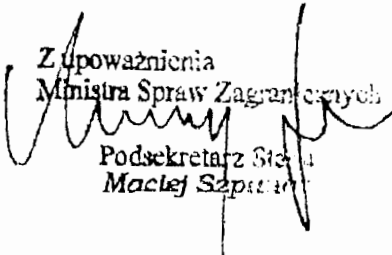
- II. Artykuł 148 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2006/112/WE był przedmiotem interpretacji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W wyroku z dnia 14 września 2006 r. w połączonych sprawach od C-181/04 do C-183/04 *Elmeko* Trybunał stwierdził, że art. 15 ust. 8 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków akcyzowych – *wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku* (odpowiednikiem tego przepisu na gruncie dyrektywy 2006/112/WE jest art. 148 lit. d)) należy interpretować w ten sposób, iż przewidziane w tym przepisie zwolnienie powinno być stosowane wyłącznie na etapie ostatecznej dostawy na rzecz podmiotu eksploatującego statki, a nie etapach poprzedzających taką dostawę.
- III. Artykuł 148 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2006/112/WE został implementowany w art. 83 ust. 1 pkt 9 i pkt 17 obowiązującej ustawy o VAT. Poprawka nr 2 w odniesieniu do art. 83 ust. 1 pkt 9 zmierza do pełniejszej implementacji przepisu dyrektywy 2006/112/WE poprzez wskazanie, że usługi świadczone na obszarze polskich portów morskich, polegające na obsłudze morskich środków transportu muszą być świadczone na rzecz podmiotów wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym lub w transporcie wewnątrzspółnotowym, a ponadto usługi takie mogą być świadczone również na rzecz ładunków morskich środków transportu. Z kolei zmiany proponowane w zakresie art. 83 ust. 1 pkt 17 ustawy o VAT mają na celu przede wszystkim rozszerzenie zakresu zastosowania stawki 0% VAT na usługi, które są świadczone nie tylko na rzecz armatorów, lecz również na rzecz innych podmiotów wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym lub w transporcie wewnątrzspółnotowym.
- IV. Odnosząc się do projektowanego brzmienia art. 83 ust. 1 pkt 17 ustawy o VAT, pragnę wskazać, że w celu zapewnienia zgodności z prawem Unii Europejskiej, z przepisu tego powinien zostać usunięty warunek dotyczący świadczenia usług na obszarze polskich portów morskich. Nie wynika on bowiem z przepisów dyrektywy 2006/112/WE, ani też z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Uzależnienie stosowania stawki 0% VAT do usług świadczonych wyłącznie na obszarze polskich portów morskich byłoby niedopuszczalnym ograniczeniem zastosowania wyjątków przewidzianych prawem Unii Europejskiej. Ponadto wspomniany przepis powinien zostać doprecyzowany poprzez wskazanie, że przedmiotowe usługi muszą być świadczone na rzecz podmiotów wykonujących przewozy w morskim transporcie międzynarodowym oraz morskim transporcie wewnątrzspółnotowym. Proponowane brzmienie przepisu nie wyklucza bowiem sytuacji, w której usługi świadczone byłyby nie tylko na rzecz podmiotu wykonującego przewozy drogą morską, lecz również na rzecz podmiotów dokonujących przewozów lądowych. W świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie *Elmeko* należy stwierdzić, iż zastosowanie stawki 0% VAT również do podmiotów wykonujących przewozy w transporcie lądowym byłoby niezgodne z prawem Unii Europejskiej. W związku z tym polski ustawodawca powinien zapewnić, że przedmiotowe przepisy będą stosowane wyłącznie do ostatecznej dostawy na rzecz podmiotu eksploatującego statki, a więc podmiotu wykonującego przewozy w morskim transporcie międzynarodowym i morskim transporcie wewnątrzspółnotowym.

V. Ponadto należy zauważyć, że usługi zdefiniowane w art. 83 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT zawierają się w zakresie pozostałych usług służących bezpośrednim potrzebom środków morskich, o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 17 ustawy o VAT. W mojej ocenie art. 83 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT należy uznać za zbędny. Przyjęcie tego przepisu w kształcie zaproponowanym w poprawce nr 2 byłoby zbędnym powtórzeniem treści przepisu ujętego w art. 83 ust. 1 pkt 17 ustawy o VAT. Jakkolwiek w przypadku uznania przez ustawodawcę, że istnienie tego przepisu jest uzasadnione, brzmienie poprawki nr 2 odnoszące się do art. 83 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT powinno zostać doprecyzowane. W tym zakresie aktualne pozostają uwagi dotyczące art. 83 ust. 1 pkt 17 ustawy o VAT ujęte w pkt IV niniejszej opinii dotyczące usunięcia z przepisu warunku odnoszącego się do świadczenia usług na obszarze polskich portów morskich oraz konieczności doprecyzowania, że usługi takie muszą być wykonywane na rzecz podmiotów wykonujących przewozy w morskim transporcie międzynarodowym oraz morskim transporcie wewnątrzspółnotowym. Dodatkowo przepis ten powinien zostać uzupełniony wskazaniem, że stosowanie stawki 0% VAT jest możliwe jedynie w odniesieniu do usług polegających na bezpośredniej obsłudze morskich środków transportu.

VI. Mając natomiast na uwadze proponowane w poprawce nr 2 zmiany art. 83 ust. 1 pkt 9a ustawy o VAT pragnę zauważyć, iż w przepisach dyrektywy 2006/112/WE brak jest podstawy dla stosowania stawki 0% VAT do usług świadczonych na obszarze polskich portów morskich na rzecz podmiotów wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym lub w transporcie wewnątrzspółnotowym, związanych z transportem międzynarodowym i polegających na obsłudze lądowych środków transportu lub ich ładunków. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że obecnie obowiązujące brzmienie art. 83 ust. 1 pkt 9a ustawy o VAT również nie znajduje uzasadnienia w świetle przepisów dyrektywy 2006/112/WE, co było już sygnalizowane w opinii Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej z dnia 26 czerwca 2007 r. (pismo nr Min. EOT/1506/2007/DP/ak) do *projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym*. Przepis ten jako niezgodny z prawem Unii Europejskiej powinien zostać uchylony.

W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że poprawka nr 2 ujęta w dodatkowym sprawozdaniu Komisji Finansów Publicznych jest niezgodna z prawem Unii Europejskiej, w zakresie wskazanym w niniejszej opinii.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Maciej Szpiro

Do wiadomości:

Pen Jaa Vincent-Rostowski
Minister Finansów